

BÖLÜM 12

Arttırıcı Alternatif İletişim Becerilerini Değerlendirme

Gökhan SEYLAN¹

Giriş

Bazı bireyler, günlük iletişim ihtiyaçlarını sözlü konuşma yoluyla karşılayamayabilirler. Bu durumda, etkili sözlü iletişim tek seçenek olmayabilir (1). Sözlü ve yazılı dili kullanamayan, anlaşılabilir konuşmaya sahip olmayan bireyler, karmaşık iletişim ihtiyaçları nedeniyle iletişim destekleri sağlanmadığı sürece eğitim, tıbbi bakım, istihdam, aile ve toplum katılımı gibi hayatın farklı alanlarında ciddi sınırlılıklarla karşılaşabilirler. Etkili iletişim, özdenetim, öğrenme, gelişme, eğitim, kişisel bakım, sosyal katılım, istihdam ve sağlık hizmetleri için kritik bir öneme sahiptir (2).

İletişim problemi yaşayan bireylerin karmaşık iletişim ihtiyaçları, geleneksel gelişimsel müdahale yaklaşımlarıyla tam olarak karşılanamaz. Bu nedenle, bu bireylere günlük etkileşimlerindeki katılımlarını en üst seviyeye çıkarmak için kapsamlı bir Arttırılmış Alternatif İletişim Değerlendirmesi ve Müdahalesi (AAİ) gereklidir (3).

AAİ, bireylerin etkili iletişim araçlarını ve stratejilerini kullanarak iletişimsel ihtiyaçlarını karşılamalarını amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu değerlendirme ve müdahale süreci, bireylerin iletişim becerilerini ve gereksinimlerini dikkate alarak, karşılaştıkları iletişim zorluklarını aşmaları için daha güçlü bir iletişim aracı sunarak bireylerin hayata katılımlarını artırır.

¹ Uzm. Özel Eğitim Öğretmeni, Gazi Efe Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, gokhan_seylan1974@hotmail.com, ORCID iD: 0009-0000-6553-5733

Kaynaklar

1. Beukelman D, ve Ray P. *Communication supports in pediatric rehabilitation. Journal of Pediatric Rehabilitation Medicine: An Interdisciplinary Approach* 3.2010;279–288. doi: 10.3233/PRM-2010-0139
2. Beukelman D, Light J. *Augmentative and alternative communication supporting children and adults with complex communication needs. (5rd ed.)*. Baltimore: Paul H. Brookes; 2020.
3. Dietz A, Quach W, Lund S. K, et al. AAC assessment and clinical-decision making: The impact of experience. *Augmentative & Alternative Communication*. 2012; 28: 148–159. doi:10.3109/07434618.2012.704521
4. Wilkinson K.M, Hennig S. *The state of research and practice in augmentative and alternative communication for children with developmental/intellectual disabilities. Mental Retardation and Developmental Disabilities Research Reviews*. 2007;13: 58 – 69. doi: 10.1002/mrdd.20133
5. Ogetree B. T, Pierce H. K. AAC for individuals with severe intellectual disabilities: ideas for nonsymbolic communicators. *Journal of Developmental and Physical Disabilities*. 2010;22(3): 273–287. doi: 10.1007/s10882-009-9177-1
6. Drager K, Light J, McNaughton D. Effects of AAC interventions on communication and language for young children with complex communication needs. *Journal of Pediatric Rehabilitation Medicine: An Interdisciplinary Approach*. 2010; 3: 303–310. doi: 10.3233/PRM-2010-0141 IOS
7. Light, J. Interaction involving individuals using augmentative and alternative communication systems: State of the art and future directions. *Augmentative and Alternative Communication*. 1998; 4: 66–82. doi:10.1080/07434618812331274657
8. Küçüközyiğit M, Şafak. Arttırıcı ve alternatif iletişim teknikleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*. 2015;4(1): 27–37.
9. Light J, McNaughton D. Communicative competence for individuals who require augmentative and alternative communication: A new definition for a new era of communication?. *Augmentative and Alternative Communication*. 2014; 30: 1- 18. doi:10.3109/07434618.2014.885080
10. Şafak, P. Ağır ve Çoklu Yetersizliği Olan Çocukların Eğitimi. Ankara: Vize Yayıncılık; 2012.
11. Light, J. Toward a definition of communicative competence for individuals using augmentative and alternative communication systems. *Augmentative and Alternative Communication*. 1989; 5(2): 137–144.
12. Ronnberg J, Borg E. (2001). A review and evaluation of research on the deaf-blind from perceptual, communicative, social and rehabilitative perspectives. *Scandinavian Audiology*. 2001;30(2): 67–77. doi: 10.1080/010503901300112176
13. Stokes S. *Assistive Technology for Children with Autism*. (18 Temmuz 2023 tarihinde <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=8c1d09bda685ebf5eb977414c68a2a0b82386653> adresinden erişilmiştir.)
14. Birkan B. Etkinlik çizelgeleri: otizmlili çocuklara bağımsızlık, sosyal etkileşim ve seçim yapmayı kazandırma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*. 2013; 14(1): 61–76.
15. Schepis M.M, Reid D.H, Behrmann M.M, et al. Increasing communicative interactions of young children with autism using a voice output communication aid and naturalistic teaching. *Journal of Applied Behavior Analysis*. 1998; 31(4): 561–578. doi: 10.1901/jaba.1998.31-561

16. Light J, Drager K. *Improving the design of augmentative and alternative Technologies for young children*. *Assistive Technology*. 2002; 14 (1): 17-32.
Doi: 10.1080/10400435.2002.1013252
17. Lund S. K, Quach, W, Weissling, K, et al. *Assessment with children who need augmentative and alternative communication (AAC): Clinical decisions of AAC specialists*. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*. 2017; 48(1): 56–68. doi: 10.1044/2016_LSHSS-15-0086
18. Lund S. K, Quach, W, Weissling, K, et al. *Finding a voice for individuals with asd who are minimally verbal through comprehensive communication assessment*. *Perspectives of the ASHA Special Interest Groups*. 2021; 6: 306–314. doi: 10.1044/2021_PERSP-20-00227
19. Beukelman D. R, Mirenda P. *Augmentative and alternative communication: Supporting children and adults with complex communication needs (4th ed.)*. Baltimore, MD: Brookes; 2013.
20. Mcnaughton D, Light, J. *The ipad and mobile technology revolution: benefits and challenges for individuals who require augmentative and alternative communication*. *Augmentative and alternative communication*. 2013; 29(2): 107–116. DOI: 10.3109/07434618.2013.784930
21. Özyürek M. *Özel eğitimde ölçümleme ve değerlendirme*. Ankara: Kök Yayınevi; 2015.
22. Wati. *Wati student information guide section 2 communication*. (18 Temmuz 2023 tarihinde www.wati.org adresinden erişilmiştir.)
23. Beukelman D, Mirenda P. *Symbol_Assessment_Guidelines.pdf*. (18 Temmuz 2023 tarihinde <http://literacy.nationaldb.org/files/2313/6380/0466/> adresinden erişilmiştir)